

**A gyermekek eladásáról, a gyermekprostitúcióról és a gyermekpornográfiáról szóló,
a gyermek jogairól szóló Egyezményhez fűzött**

Fakultatív Jegyzőkönyv

12. cikkének 1. bekezdése alapján

Magyarország által benyújtott

Első Jelentés

Budapest, 2012. május

I. A gyermekek eladásáról, a gyermekprostitúcióról és a gyermekpornográfiáról szóló, a gyermek jogairól szóló Egyezményhez fűzött Fakultatív Jegyzőkönyvet a 2009. évi CLXI. törvény hirdette ki Magyarországon.

Az Egyezmény és az ahhoz fűzött Jegyzőkönyvek, az Időszakos Jelentések és azok Értékelései magyar és angol nyelven, valamint az Egyezmény a magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségek nyelvein elérhető az Emberi Erőforrások Minisztériumának weboldalán. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma (jogelődje), valamint a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet (a minisztérium egyik intézménye) által az Egyezmény kihirdetésének 20. évfordulója alkalmából rendezett konferencia keretében bemutatásra került a *Kézikönyv a Gyermekjogi Egyezmény alkalmazásához* című kiadvány. A Kézikönyvet a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet készítette az EU által finanszírozott "Civil szervezetek és az antidiszkriminációs törvény végrehajtása" program részét képező "Jogod van hozzá" projekt részeként. A kiadvány az ENSZ Gyermekalap megbízásából, elsősorban a gyermekjogok végrehajtásának területén dolgozó szakemberek számára készült. A Kézikönyv a gyermekek jogait biztosító jogszabályok gyakorlati alkalmazásával kapcsolatosan nyújt iránymutatást, és összegyűjtve tartalmazza az ENSZ Gyermekjogi Bizottsága által az Egyezmény egyes cikkeiről az elmúlt 16 évben készített elemzéseket. Az Egyezmény megfelelő végrehajtását a Bizottság által a részes államok Jelentései alapján megfogalmazott több mint 300 záróészrevétel is segíti. A kiadvány más egyezmények szerveit, továbbá egyes ENSZ szervek kulcsfontosságú észrevételeit, határozatait és jelentéseit is tartalmazza, így tágabb kontextusba helyezve mutatja be a gyermekjogokat. **A Kézikönyv Függeléke a releváns Fakultatív Jegyzőkönyveket is tartalmazza.**

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény értelmében a gyermekeket veszélyeztető tényezők korai felismerését és megelőzését szolgáló gyermekvédelmi jelzőrendszer a magyar gyermekvédelem egyik fő pillére. Azok a szociális, egészségügyi és közoktatási szolgáltatók, akik tevékenységük során találkozhatnak gyermekveszélyeztetési esetekkel, valamennyien részei a gyermekvédelmi jelzőrendszernek. E szolgáltatók és szervek együttműködnek a gyermekvédelmi rendszerrel és jelzik, ha gyermek veszélyeztetésével kapcsolatos információ kerül a birtokukba. Települési szinten a gyermekvédelmi jelzőrendszert a gyermekjóléti szolgálatok működtetik.

Az elmúlt években kiemelt cél volt a gyermekvédelmi jelzőrendszer működéséhez szükséges

szakmai támogatás biztosítása. A végrehajtott intézkedések eredményeként több területen is jelentős fejlesztésekre került sor, így a rendőrségnél, az anya- és gyermekvédelem, az áldozatsegítés és a közoktatás terén. A gyermekvédelmi törvény 2006. évi módosítása óta az áldozatsegítéssel és kárenyhítéssel foglalkozó szervek is a jelzőrendszer részei.

A testi fenyegetést és egyéb kegyetlen és embertelen vagy megalázó bánásmódot tiltó gyermekvédelmi törvényt kiegészítő, **a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény** hatályba lépése óta jelentős javulás történt a hozzátartozók közötti erőszakkal kapcsolatos bejelentési kötelezettség végrehajtása terén annak köszönhetően, hogy a törvény szabályozza a jelzési kötelezettséget és a távoltartási végzést, s pontosan meghatározza a határidőket és a végrehajtásért felelős szerveket. A rendőrség helyszíni intézkedés keretében ideiglenes távoltartási végzést bocsát ki, ha meggyőződik arról, hogy a kibocsátást az élet, a testi épség vagy a tulajdon védelme indokolja. A rendőrség ugyanígy jár el, ha hozzátartozók közötti erőszak kapcsán bűncselekmény vagy szabálysértés gyanúja merül fel, de büntető vagy szabálysértési kényszerintézkedés alkalmazása nem indokolt. Gyermekek bántalmazása családon belül és családon kívül is előfordulhat. **A hozzátartozók közötti erőszak is gyermekbántalmazásnak minősül, ha közvetve vagy közvetlenül sérti a családban élő gyermeket.** Ezért a gyermekjóléti szolgálat és a gyámhatóság is részt vesz az eljárásban, mivel a rendőrségi intézkedés önmagában nem elegendő. A rendőrség e területtel kapcsolatos feladatainak támogatására **családvédelmi koordinációs szervként a területi gyámhatóságokat jelölte ki** a Kormány. Az ilyen eljárásokban a koordinációs szerv feladata a konfliktuskezelés és a tájékoztatás, lehetőség szerint az erőszakos cselekmények bekövetkezése előtt. Az eljárás befejezése nem előfeltétele a távoltartási végzés kibocsátásának. Az eljárás célja az erőszak veszélyének időben történő észlelése.

II. A 2006-2011. évi időszakban a következő nyomozati adatok állnak rendelkezésre ("gyermek" ebben a táblázatban 18 éves kor alatti személyt jelent):

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Összesen
emberkereskedelem fajtalanság vagy közösülés céljából	2	-	-	7	-	1	10
emberi szervkereskedelem céljából elkövetett bűncselekmények gyermek áldozatai	1	-	-	-	-	-	1
kényszermunka gyermek áldozatai	1	14	4	-	-	1	17
emberkereskedelem gyermek áldozatai	6	22	6	8	-	6	48

10.

Az áldozatsegítő szolgálatok nem találkoztak embercsempészet áldozatául esett gyermekkel.

A további rendelkezésre álló statisztikai adatokat a külön táblázatok tartalmazzák.

III. A Jegyzőkönyv végrehajtása érdekében tett általános intézkedések

13.

a)

A bűncselekmények áldozatainak kárenyhítéséről szóló 2004/80/EK tanácsi irányelv végrehajtása érdekében Magyarországon elfogadásra került a bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény. A törvény, amely meghatározza a jogosultsági feltételeket és lefekteti a bűncselekmények áldozatainak nyújtott szolgáltatásokhoz való hozzájutás során követendő eljárást (áldozat-érdekvédelem, jogi segítségnyújtás és azonnali állami pénzügyi segély és kompenzáció), 2005. november 29-án került elfogadásra és 2006. január 1-jén lépett hatályba.

A pártfogó felügyelői, jogi segítségnyújtási, áldozatsegítési és kárpótlási feladatokat ellátó szervekről szóló 322/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet meghatározza, hogy mely szervek felelősek az áldozatok segítéséért és támogatásáért. A kormányrendelet értelmében az áldozatsegítéshez kapcsolódó feladatokat a fővárosi és a megyei igazságügyi szolgálatok (a fővárosi/megyei kormányhivatalok hatósági testületeként), valamint a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Igazságügyi Szolgálat (a továbbiakban: KIMISZ) látják el. Minden megyei igazságügyi

szolgálatnál áldozatsegítő szolgálatot ellátó osztály működik.

A releváns magyar jogszabályok az alábbiak:

- 1978. évi IV. törvény a büntető törvénykönyvről (különösen a XIV. Fejezet, II. Cím: A nemi erkölcs elleni bűncselekmények, valamint a 195. § és a 175. §)
- 2009. évi CLXI. törvény a gyermekek eladásáról, a gyermekprostitúcióról és a gyermekpornográfiáról szóló, a gyermek jogairól szóló Egyezményhez fűzött Fakultatív Jegyzőkönyv megerősítéséről és kihirdetéséről
- 1986. évi 14. törvényerejű rendelet a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, Hágában az 1980. évi október 25. napján kelt Szerződés kihirdetéséről
- 9/2012. (II. 16.) LÜ utasítás a gyermek- és ifjúságvédelmi ügyészi szakfeladatok ellátásáról
- 2001. évi CIV. törvény a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről
- 1996. évi XXXVIII. törvény a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről, és 2003 évi CXXX. törvény az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről
- a gyermekek szexuális kizsákmányolással és szexuális visszaéléssel szembeni védelméről szóló lanzarotei európa tanácsi egyezmény, amelyet Magyarország 2010. november 29-én írt alá
- az Európai Parlament és a Tanács 2011/36/EU irányelve (2011. április 5.) az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról még folyamatban van

d)

Szervezett továbbképzésre évente egyszer kerül sor az ügyészség oktatási központjában. Az évi 3-4 napos továbbképzés 30 személy számára nyújt szakmai konzultációs fórumot, és az aktuális problémákon túl speciális kérdéseket is napirendre tűz. Így 2011-ben például az Európa Tanács gyermekbarát igazságszolgáltatásról szóló Ajánlása is továbbképzési téma volt.

Nemzetközi képzés: EUROPOL (Selm), a gyermekek internetes szexuális kizsákmányolása elleni harc (évente egy ügyész és egy rendőr).

e)

Az áldozatsegítő szolgálatok gyermekvédelmi tevékenységüket elsősorban a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaként rájuk háruló feladatok végrehajtásán keresztül végzik.

A bűncselekmények áldozatainak segítségéről és az állami kárenyhítésről szóló törvény 43. § (2) bekezdése szerint az áldozatsegítő szolgálatok kötelesek felhívni az illetékes gyermekjóléti szolgálat figyelmét a kiskorú veszélyeztetettségére, ha ilyen információ kerül a birtokukba. Ha a feltárt körülmény a kiskorú életét, testi épségét súlyosan veszélyezteti, az illetékes áldozatsegítő szolgálat a jelzéssel egyidejűleg gyámhatósági eljárást is kezdeményez.

2011 novemberében a KIMISZ saját szabályozást (módszertani iránymutatást) fogadott el annak érdekében, hogy a megyei igazságügyi szolgálatok hatásosabban tudják ellátni a jelzőrendszerrel kapcsolatos kötelezettségeiket.

2012 januárja óta a megyei igazságügyi szolgálatok által küldött, a jelzőrendszerrel kapcsolatos adatokat a KIMISZ havi és éves bontásban gyűjti. Az igazságügyi szolgálatok a legfontosabb adatokat összegyűjtő táblázatok kitöltésével (pl. a bűncselekmény veszélyének kitett kiskorúak száma, a jelzések és az igazságügyi szolgálatok, illetve a gyámhatóságok felé tett bejelentések száma, a jelzések konkrét oka, a szervek visszajelzései) tesznek eleget adatközlési kötelezettségüknek. Az adatok havi összesítésben szerepelnek. Az összesített éves táblázatok megküldésre kerülnek a megyei igazságügyi szolgálatoknak, hogy azok elemezhesék őket és összevethesék a statisztikai adatokat. Az adatközlési kötelezettség bevezetése óta a megyei igazságügyi szolgálatok tudatosabban teljesítik a jelzőrendszerrel kapcsolatos kötelezettségeiket.

f)

Az áldozatsegítő szolgálatok a bűncselekmények áldozatainak gyors pénzügyi támogatást és állami kárenyhítést nyújtanak erre elkülönített költségvetési forrásból. Az éves költségvetési törvényben korlátlan (nem maximált) célelőirányzat szerepel áldozatsegítésre. A célelőirányzat minden évre konkrét összeget tartalmazó alapot jelöl meg; ha kifogy az alap, akkor a Belügyminisztérium feltölti.

g)

Az Európai Unió Tanácsának Magyar Elnöksége alatt Magyarország kiemelten kezelte az áldozatok védelmét és támogatását. 2011. június 10-én az EU Bel- és Igazságügyi Tanácsa elfogadta az áldozatvédelmi *Budapesti Ütemtervet*. Az Ütemterv a bűncselekmények áldozatainak védelmét célzó intézkedések prioritizálásával megteremti az egész Európára kiterjedő áldozatvédelem lehetőségét. Az általános elvek meghatározásán túl az *Ütemterv* konkrét intézkedéseket is tartalmaz, például a meglévő kerethatározat egy kibővített tartalmú irányelvvel történő helyettesítését. Az *Ütemterv* foglalkozik a kiszolgáltatott áldozatcsoportok azonosításának kérdésével (gyermekek, fogyatékkal élők, emberkereskedelem és szexuális erőszak áldozatai), és meghatározza az egyes bűncselekmények jellegéből fakadó speciális igényeket, továbbá az egyes áldozatcsoportok főbb jellemzőit.

A gyermekek jogainak és érdekeinek védelme

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvtv.) 17. § (1) bekezdésének értelmében a gyermekek és fiatalok védelmét – ideértve a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival való együttműködést is – a megyei, regionális és kerületi rendőrkapitányságok kiemelten kezelik.

Az eredetileg általános rendőri feladatok végrehajtására létrehozott rendőri szervek (a továbbiakban: a rendőrség) a jelzőrendszer tagjaként igyekeznek teljes mértékben megfelelni jelzési kötelezettségeiknek. Ha a büntető feljelentésből megállapítható, hogy a cselekmény elkövetője gyermek, akkor a gyermek lakóhelye szerint illetékes jegyzőt a gyermek védelme érdekében tájékoztatni kell arról, hogy a büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény gyermekek büntethetőségét kizáró 22. § a) pontja alkalmazandó (Gyvtv. 68. § (2) c)). Különösen indokolt esetben a szükséges intézkedések megtételén túl a rendőrség a gyermek nevelőszülőknél vagy gyermekotthonban történő ideiglenes elhelyezésének megfontolását is kéri arra hivatkozással, hogy a gyermek saját családjában történő nevelése a gyermek antiszociális viselkedése miatt nem lehetséges. Indokolt esetben a rendőrség kezdeményezi az ideiglenes elhelyezést a gyermek lakóhelye szerint illetékes jegyzőnél.

Ha a nyomozás során megállapítást nyer, hogy a tettes vagy társtettes gyermek, akkor az ügyben eljáró rendőr a családon belüli erőszak kezelésével és a kiskorúak védelmével kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtásáról szóló 32/2007. (OT 26.) ORFK utasítás (a továbbiakban: az ORFK utasítás) 39. bekezdése alapján kapcsolatba lép a gyermekjóléti szolgálattal, vagy a

gyermek lakóhelye szerint illetékes jegyzővel.

Gyermekkorú tettek által elkövetett cselekmények esetén gyakran létezik egy közvetett tettes, aki annak tudatában, hogy a gyermek nem büntethető, bűncselekmény elkövetésére tanítja be a gyermeket. Ezért gyermek által elkövetett bűncselekmény esetén alaposan meg kell vizsgálni a harmadik személyek által az elkövetés előtt a gyermekre gyakorolt hatást. A vizsgálatnak ki kell terjednie a gyermek családjára és társas környezetére, különösen a szülőkre, illetve nevelőszülőkre. Ezen körülmények megvizsgálása azért is fontos, mert a vizsgálat során sok esetben olyan bűncselekményekre derül fény, amelyek szenvedő alanya a gyermek volt.

Ha a feljelentésből nyilvánvaló, hogy a bűncselekmény tettese gyermek, akkor a rendőrség a feljelentést a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 174. § (2) bekezdés c) pontja alapján elutasítja. Ha csak a nyomozás során derül ki, hogy a tettes 14 éves kor alatti gyermek, akkor a büntetőeljárást a Be. 190. § (1) bekezdés d) pontja alapján meg kell szüntetni.

Gyermek tanúkénti meghallgatása

Gyermekek tanúkénti rendőrségi meghallgatása általában a nyomozó egység hatáskörébe tartozik. A meghallgatást – ha lehetséges – tapasztalt, pedagógus képzettségű személynek kell végeznie. Ha erre nincs lehetőség, akkor az eljáró szervnek törekednie kell arra, hogy a meghallgatást megfelelő empátiával rendelkező személy végezze.

A Be. 86. § értelmében a tizennegyedik életévét meg nem haladott személyt csak akkor lehet tanúként kihallgatni, ha a vallomásától várható bizonyíték mással nem pótolható. A belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 22. §-a szerint a tizennegyedik életévét meg nem haladott személy tanúkénti kihallgatását megelőzően be kell szerezni azokat a bizonyítékokat, amelyek elkerülhetővé teszik a gyermekkorú személy kihallgatását. A rendőrségi gyakorlat szerint, ha a gyermek törvényes képviselőjének jelenléte nem biztosítható, akkor a gyermek elkövetőt a kezdeti intézkedések végrehajtása alatt nem hallgatják meg.

A szabályozás alapján gyermeket tanúként törvényes képviselője jelenlétében kell meghallgatni, lehetőleg gyermekek számára tervezett teremben, pszichológus szakértő kijelölésével, vagy a rendőrség személyi állományába tartozó pedagógus bevonásával, és a meghallgatást olyan

alapossággal kell lefolytatni, hogy további meghallgatásra ne legyen szükség. Ha azonnali foganatosítás esetén a meghallgatás az esti órákra esne, akkor a rendőrségi gyakorlat szerint a meghallgatást a következő délelőttre halasztják.

Az eljáró hatóságnak kísérletet kell tennie arra, hogy beszélgetést folytasson le a gyermekkorú elkövető szüleivel annak fontosságáról, hogy a gyermek bizonyos elvek szerint nevelődjék, és hogy a szülők ellenőrizzék a gyermek viselkedését. A rendőrség értesíti a szülőket az ügy kimeneteléről és következményeiről.

A rendőrség nyomozó hatóságainál létesítendő gyermekmeghallgató szobák kialakításáról szóló 32/2011. (XI. 18.) KIM rendelet (a továbbiakban: KIM rendelet) 2. § (1) bekezdése előírja, hogy 2014. január 1-jére a Budapesti Rendőr-főkapitányságon és a megyei rendőr-főkapitányságokon legalább egy gyermekmeghallgató szoba kialakításra kerüljön. Jelenleg 4 ilyen szoba áll rendelkezésre.

Ha az eljárás során a gyermek ismételt meghallgatása válik szükségessé, akkor a rendőrség nyomozási bíró előtti meghallgatást kezdeményez azért, hogy a gyermek újbóli meghallgatására a bírósági szakaszban már ne legyen szükség. Ha a büntetőeljárásban a gyermek érdeke ütközik a törvényes képviselő érdekével, akkor a rendőrség eseti gondnok kijelölését kéri a gyámhatóságtól.

Ha a körülmények azt mutatják, hogy a gyermek- vagy fiatalos elkövető nagykorú családtaggal együtt követte el a bűncselekményt, akkor gyermek veszélyeztetésének alapos gyanúja miatt büntetőeljárást kell indítani a nagykorú családtag ellen. Ilyen esetekben pszichológust kell kijelölni a gyermek érdekeinek védelmére, mivel a gyermekkorú elkövető és a családtag közötti érzelmi kapcsolat, valamint a gyermek életkora miatt a gyermek közvetlen meghallgatása nem kívánatos. A pszichológus szakértői meghallgatása arról, hogy a gyermek milyen verziót adott elő, módszertanilag még pontosabb következtetésekhez is vezethet, mint a gyermek közvetlen meghallgatása.

Ha a büntető törvénykönyv 22. §-a alapján fennálló büntethetőséget kizáró ok csak valamely bizonyítási cselekmény elvégzése után válik ismertté, akkor az elkövető lakóhelye szerint illetékes jegyzőt az eljárást megszüntető határozat megküldésével értesíteni kell e tényről. Ha gyermek veszélyeztetése kerül megállapításra, akkor az eljáró hatóság az ORFK utasítás 39. §-a szerinti űrlap kitöltésével haladéktalanul értesíti a gyermek lakóhelye szerint illetékes

gyermekjóléti szolgálatot.

A gyermekveszélyeztetési eseteket általában a gyermekjóléti szolgálatok és az iskolák jelentik az illetékes rendőri szerveknek, melyek megteszik a szükséges intézkedéseket. Családon belüli erőszak, illetve személy elleni agresszió bejelentése esetén a rendőrség késedelem nélkül helyszíni vizsgálatot végez, és megteszi a szükséges intézkedéseket, illetve megkísérli lecsillapítani, összebékíteni a feleket. A megtett intézkedésekről jelentést készít, és ha a gyermeket veszélyeztetettnek találja, akkor az erre szolgáló űrlap kitöltésével értesíti az illetékes gyermekjóléti szolgálatot.

Az eljárás során a rendőrség megteszi a gyermek védelméhez szükséges intézkedéseket, és a feleket tájékoztatja jogaikról és kötelességeikről, valamint az illetékességi területén működő jogi segítségnyújtó szolgálatról és támogató szervezetekről. Szükség esetén a rendőrség más, az esetben érintett hatóságok szakértőivel is konzultál.

A rendőrség bűnmegelőzési csoportja a közbiztonsági és a közlekedési csoportokkal együttműködve több prevenciós projektet is kidolgozott a gyermekek elkövetővé vagy áldozattá válásának megelőzésére (pl. D.A.D.A. [dohányzás, alkohol, drog, AIDS], ELLEN-SZER, iskola rendőre program, ifjúságvédelmi járőrözés, kortárs segítő képzés, szülők és tanárok tájékoztatása, gyermekgondozó szakértők képzése). A rendőrségi prevenciós programok a helyi sajátosságok figyelembevételével készülnek.

Képzések

2011-ben a Magyarországi Női Alapítvány (MONA) képzést indított "Szakmaközi együttműködés kiépítése Magyarországon a prostitúció és az emberkereskedelem visszaszorítása, és az áldozatok segítése érdekében" címmel. A képzés tananyaga a "Szakmaközi együttműködés kiépítése Magyarországon az emberkereskedelem és a prostitúció elleni küzdelem érdekében (2008-2010)" projekt keretében került kidolgozásra, és célja egy komplex szakmaközi képzés biztosítása. A projekt résztvevői szakmai segítséget ajánlanak fel a bűnüldöző szervek dolgozóinak, valamint a szociális ellátásban, az egészségügyben és a gyermekgondozásban dolgozó szakemberek számára annak biztosítására, hogy e szakemberek felismerjék az emberkereskedelmet, a szexuális kizsákmányolást és a prostitúciót, s fel tudjanak lépni e bűncselekmények ellen, illetve segítséget tudjanak nyújtani az áldozatoknak (különösen a gyermekprostitúció áldozatainak). Ilyen képzésekre Budapesten, Miskolcon, Pécsen és Nyíregyházán került sor.

Az intézkedések jogszerűségének és szakszerűségének biztosítása érdekében a megyei rendőr-főkapitányságok vezetői kötelesek megfelelő képzést biztosítani (lehetőleg civil szervezetek bevonásával) a bűnüldözési szakemberek számára a rendőrség családon belüli erőszakkal kapcsolatos feladatairól, a családon belüli erőszak konkrét jellemzőiről, a Gyvtv. vonatkozó rendelkezéseiről, valamint a magyar és a nemzetközi nem kormányzati szervek tapasztalatairól. Ha megoldható, akkor a bűnüldözés területén dolgozó szakembereknek konfliktuskezelő tréningeken is részt kell venniük.

A gyermekek jogai migrációs eljárásban

A gyermek legjobb érdekére figyelemmel a migrációval kapcsolatos jogszabályok vízumszabályai olyan rendelkezéseket tartalmaznak, amelyek egyfelől kedvezményes eljárásokat biztosítanak, másfelől – a gyermek eladása, a gyermekprostitúció és a gyermekpornográfia terén – a megelőzést célozzák.

Az első esetre példa a kísérő nélküli kiskorút gondozó személy, illetve a kiskorút hazavinni kívánó személy vízumkérelme, vagy az elsőbbségi – maximum 7 napon belüli – vízumkiadás (ami lényegesen gyorsabb, mint a rendes eljárás 15 napos határideje) abban az esetben, ha az utazás célja orvosi kezelés biztosítása gyermek számára.

A második esetre példa az a szabály, hogy a Magyarországra 18 év alatti gyermekkel belépő szülők csak a gyermekkel együtt hagyhatják el az országot. Kísérő nélküli gyermekek csak úti okmányok birtokában léphetnek be az országba, tartózkodhatnak az országban vagy hagyhatják el az országot. Vízumkényszer esetén a 14 éves kor alatti gyermekeknek külön vízumot kell kérni akkor, ha a gyermek személyi adatai az egyik szülő útlevelébe kerültek bejegyzésre.

Számos országban a kiskorú személy belépésének feltétele, hogy rendelkezzen érvényes úti okmányokkal, megfelelő anyagi forrásokkal és a szülők írásos hozzájárulásával, és meg legyen jelölve az a személy (pl. a vízumkérelemhez csatolt meghívólevélben), aki a gyermekről gondoskodni fog.

A gyermekek védelme és a szülői felelősség megállapítása érdekében tett gyakorlati intézkedések terén a belépési és tartózkodási feltételeknek való megfelelés vizsgálata során a vízumkiadó hatóság – különösen a konzuli misszió vagy egyéb diplomáciai képviselő – fő feladata a gyermek családi állapotának megállapítása, és a családi kapcsolatok valóságának ellenőrzése. A gyermek családi állapotát tanúsító dokumentumok egyebek közt a következők lehetnek: születési vagy házassági anyakönyvi kivonat hiteles másolata, gyermekelhelyezésről vagy szülői

felügyeleti jog gyakorlásáról szóló jogerős bírósági határozat, vagy – elvált szülők esetén – olyan hiteles dokumentum, amely igazolja, hogy a másik szülő hozzájárult a gyermek külföldre viteléhez.

A diplomáciai képviselők nemcsak kiszolgáltatott gyermekekkel, hanem helyzetük miatt kiszolgáltatott szülőkkel is találkozhatnak, amikor a politikai rendszerek, a szociális, kulturális vagy társadalmi normák, a szokásjog vagy a hagyományok különbözősége miatt a gyermekeket kiszakítják ismert társadalmi környezetükből, és elszakítják őket szüleiktől vagy az egyik szülőtől. A kapcsolattartás és a szülői jogok nemzetközi szabályozása híján vegyes párok válása esetén a kulturális vagy vallási háttér különbsége miatt az egyik fél és annak családtagjai gyakran nem tarthatnak kapcsolatot a gyermekkel, sok esetben hosszú ideig.

Az idegenrendészeti eljárásban részt vevő hatóságok gyermekek jogait érintő, illetve kiskorúak tartásával és védelmével kapcsolatos eljárásokban a legnagyobb körültekintéssel kötelesek eljárni. Gyermekek vízumkérelmének elsőbbségi feldolgozása során a hatóságoknak tiszteletben kell tartaniuk a fenti szigorú szabályokat, és fokozott körültekintéssel kell eljárniuk a gyermek védelme és annak érdekében, hogy megelőzzék a gyermekkel szembeni jogellenes magatartásokat (pl. erőszakkal vagy megtévesztéssel külföldre vitel, emberkereskedelem, emberrablás).

A 2011 októberében bevezetett, a schengeni övezet tagállamainak vízum-adatbázisait összekötő Vízuminformációs Rendszer (Visa Information System, VIS) pozitív változásokat hozhat, különösen a biometria, az ujjlenyomatvételezés, és a közös adatbázis eredményeként. A VIS célja az adatátvitel felgyorsítása, a csalás elleni küzdelem hatékonyságának javítása, és az azonosítás megkönnyítése. Bár a jelenlegi szabályok szerint 12 év alatti gyermekektől nem lehet ujjlenyomatot venni, a szülő vagy más gondviselő ujjlenyomatának használatával remélhetőleg sikerül elhárítani vagy megakadályozni a gyermekek elleni visszaéléseket.

Kísérő nélküli kiskorú magyar idegenrendészeti eljárásban csak akkor utasítható ki, ha a származási országban vagy valamely más befogadó országban vagy államban a családtagok által vagy valamilyen intézményi ellátás biztosított. Kísérő nélküli kiskorú személyi szabadsága nem korlátozható.

A kísérő nélküli kiskorút, valamint a Magyarországon született, de a magyar törvények alapján az ilyen kiskorút ellátni köteles személy(ek) által magára hagyott harmadik országbeli

állampolgárt védelemben kell részesíteni. A különösen kizsákmányoló feltételek alapján foglalkoztatott harmadik országbeli állampolgárokat és az érvényes tartózkodási engedély vagy más, tartózkodást lehetővé tévő engedély nélkül foglalkoztatott harmadik országbeli állampolgárokat is védelemben kell részesíteni. A magyarországi tartózkodásra jogosult, kísérő nélküli kiskorúakat ideiglenes nemzeti védelemben kell részesíteni, és számukra humanitárius okból kiadott tartózkodási engedélyt kell biztosítani.

A fenti garanciák biztosítják, hogy a kísérő nélküli kiskorúakkal kapcsolatos eljárások a kiskorú legjobb érdekének megfelelően, a felnőttekre vonatkozó – kényszerintézkedéseket is tartalmazó – eljárásoktól elkülönítve kerüljenek lefolytatásra.

III.

A 2006-2011. évi jelentéstételi időszakban a Társadalmi Megújulás Operatív Program (a továbbiakban: TÁMOP) keretén belül az alábbi bűnmegelőzési programok kerültek végrehajtásra vagy bevezetésre.

2007-ben az Országos Bűnmegelőzési Bizottság által közel 50 000 000 forint támogatásban részesített pályázatnyertes szervezetek tizennégy – iskolai konfliktuskezeléssel, illetve iskolai és iskola környéki erőszak megelőzésével kapcsolatos – bűnmegelőzési programot hajtottak végre. A programok széleskörű szakmai együttműködésben, konzorciumok formájában kerültek végrehajtásra, szigorú ellenőrzés mellett, hatásvizsgálattal lezárva.

2007-ben a *Jogismeret Alapítvány* "Agresszió az iskolában – és a jog?" című eseménysorozatát a Szociális és Munkaügyi Minisztérium támogatta.

A rendőrség és annak felügyeleti szerve jelentős anyagi és emberi erőforrásokkal járult hozzá a D.A.D.A és az ELLEN-SZER iskolai bűnmegelőzési programokhoz. 2007-ben a rendőrség 22,3 millió forintért kifejlesztette a MiniPolis internetes versenyt. 2007-ben 42 új tanárt képeztek ki a D.A.D.A és az ELLEN-SZER programokhoz. 2008-ban a felügyeleti szerv által nyújtott 1,5 millió forint egyszeri támogatáson kívül a rendőrség összeállította az ELLEN-SZER program tanári kézikönyvét is. A képzési program a legfrissebb pedagógiai és gyakorlati módszerekre épült. A D.A.D.A. program tananyagát 17 millió forintos, a felügyeleti szervtől kapott támogatásból frissítették, és ebből a támogatásból jött létre a weboldal is. A 2007/08-as tanévben közel 30 000, a 2008/09-es tanévben pedig több mint 31 000 diák vett

részt a D.A.D.A. programban. Az ELLEN-SZER programban 1732, illetve 2500 fő vett részt.

A D.A.D.A. program hatásvizsgálatát 2008-ban az Országos Kriminológiai Intézet végezte el. Az Intézet szakértői megállapították, hogy a programok hatásosságának és szükségességének reális értékeléséhez, illetve a program jövőbeli fejlesztési irányának megállapításához az értékelési rendszert át kell alakítani.

2008-ban az Országos Rendőr-főkapitányság beindította az "Iskolarendőr" programot. A program célja a gyermekek balesetmentes közlekedésének a biztosítása, és áldozattá válásuk megelőzése volt. A programban 2386 iskola vett részt.

Az Országos Bűnmegelőzési Bizottság pályázatának nyertese, az esztergomi székhelyű *Szent Jakab Alapítvány/Fényközpont* fiatal kortárs segítőkkel együtt készítette el "NE TEDD!" című kisfilmjét. Elkészítették a film forgatókönyvét és zenéjét, a szerepeket pedig fiatalok játszották el. A "NE TEDD!" programot az Európai Bűnmegelőzési Hálózat legjobb gyakorlatokat ismertető konferenciájának zsűrije kiválóként értékelte. Az Országos Bűnmegelőzési Bizottság megbízásából módszertani útmutató is készült a film iskolai megvitatásához. A program jelenleg több mint 150 szakértő részvételével zajlik, akik különböző összetételű fiatal csoportok számára tartanak tréningeket. Az eddigi tapasztalatok alapján elmondható, hogy a program hatékonyan segíti a bűnmegelőzést, és elősegítheti olyan kisebb közösségek létrehozását, akik a drámapedagógia felhasználásával maguk is hasonló saját projekteket indítanak. Pályázatainak kiírásakor az Országos Bűnmegelőzési Bizottság különös figyelmet szentelt a kortárs segítő csoportok támogatására. A pályázatok nyertesei (például a Budapesti Regionális Igazságügyi Szolgálat *Próbaidő-felügyeleti Szolgálata*, a *Baranyai Fiatalokért* közhasznú társaság, a *Kecskeméti Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda (HELPI)*, a *Tiszadobi Gyermekotthon*, a *Partners Hungary Alapítvány*, az ercsi *Eötvös József Iskola*, a *Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület*, az esztergomi *Szent Jakab Alapítvány/Fényközpont*, a sásdi *Fa Barlang Alapítvány*) képzett kortárs segítők részvételével integrált programokat szerveztek veszélyeztetett és veszélyeztető fiatalok számára. 2006-2007-ben ezek a programok – amelyek célja nem csupán kortárs segítség volt – az Országos Bűnmegelőzési Bizottság által nyújtott, 52,5 millió forint támogatásban részesültek.

A módosított gyermekvédelmi törvény alapján a 40 000 főnél nagyobb lakosságszámú településeken és a megyei jogú városokban "Utcagyerek" programok működnek, amelyek keretében szociális munkások végeznek terepmunkát az utcán és a lakótelepeken.

Az Országos Bűnmegelőzési Bizottság olyan kezdeményezéseket is támogatott, amelyek a fiatalok és a fiatal közösségek közösségi tereinek létrehozását szolgálták. A 2007-2008. évben végrehajtott programok közül a csellengő gyermekek számára alternatív tevékenységeket kínáló kezdeményezések különös figyelmet kaptak: programjainak végrehajtásához 3 szervezet összesen 27,75 millió forint támogatásban részesült.

2008-ban az Országos Bűnmegelőzési Bizottság összesen 21,5 millió forint támogatást nyújtott a Tatabányán, Győrben és Kecskeméten indított bevásárlóközpont-programoknak, melyek a bevásárlóközpontok fizikai és társadalmi tereinek többcélú hasznosítását célozzák a fiatalok által látogatott terekben, kis költségvetésű szolgáltatások útján.

2007-ben a Szociális és Munkaügyi Minisztérium 230 millió forintos keretet biztosított a fiatalok közösségi tereinek kialakítására és ifjúsági fesztiválok szervezésére. 2007-ben a regionális ifjúsági tanácsoknak nyújtott összegek csökkentek, de így is 67 millió forint jutott kempingezési tevékenységekre, 53 millió forint komplex ifjúsági fejlesztési programokra, és 17,5 millió forint közösségi terek kialakítására.

A TÁMOP 5.6.2. kiemelt program keretében készített tankönyv részletesen foglalkozik a gyermekkori bűnmegelőzéssel és az ifjúsági kriminalitással kapcsolatos kérdésekkel. A kiemelt projekt keretében elvégzett felmérés során a gyermekjóléti intézményrendszerrel és a jelzőrendszerrel kapcsolatos szakértői véleményeket gyűjtötték össze, és a szakértők bűnmegelőzéssel kapcsolatos hozzáállását vizsgálták. Az áldozattá, illetve elkövetővé válásnak kitett gyermekek demográfiai, szociológiai és kriminológiai jellemzőit vizsgáló felmérés másik célcsoportja a veszélyeztetett gyermekek csoportja (próbaidős, javítóintézetben vagy gyermekotthonban elhelyezett, valamint csellengő gyermek) volt.

A kiemelt projekt keretén belül létrehozott három munkacsoport célja a gyermekvédelmi jelzőrendszer működésének optimalizálása, valamint a csellengő gyermekek és a gyermekkori bűnelkövetők reszocializációját célzó programok kidolgozása volt.

V. Büntetőjogi rendelkezések

Nem büntethető, aki a büntetendő cselekmény elkövetésekor a tizennegyedik életévét nem töltötte be. A 18 évet be nem töltött elkövetők fiatakorúnak számítanak; eddig a korhatárig alkalmazandók a fiatakorúakra vonatkozó különleges szabályok.

A 18 év alatti sértett kiskorúnak (a nemzetközi jogi eszközök szóhasználatában "gyermeknek") tekintendő.

Fiatalkorúak (14-18 év között) által állítólagosan elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatos büntetőügyekben a fiatalkorúakra vonatkozó eljárási szabályokat kell alkalmazni. Gyermek vagy fiatalkorú sérelmére elkövetett bűncselekmény (pl. fiatalkorú veszélyeztetése, gyermektartás fizetésének elmulasztása, gyermek vagy fiatalkorú sérelmére elkövetett nemi erkölcs elleni bűntett, pl. gyermekpornográfia) miatt indított eljárásokban az általános (felnőtt) büntetőeljárási szabályokat kell alkalmazni.

Emberkereskedelem: A magyar büntető törvénykönyv (továbbiakban: Btk.) értelmében mindenki, aki mást elad, megvásárol, ellenszolgáltatásként átad, vagy átvesz, más személyért elcserél, úgyszintén, aki ennek érdekében toboroz, mást szállít, elszállásol, elrejt, másnak megszerez, az emberkereskedelem büntetettét követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő (175/B. §).

A büntetés egytől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére, a személyi szabadságától megfosztott személy sérelmére, munkavégzés céljából, fajtalanság vagy közösülés céljából, emberi test tiltott felhasználása céljából, bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt az elkövető nevelése, felügyelete, gondozása vagy gyógykezelése alatt álló személy sérelmére, fajtalanság vagy közösülés céljából, emberi test tiltott felhasználása céljából, erőszakkal vagy fenyegetéssel, megtevesztéssel vagy a sértett sanyargatásával követik el.

A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére, a személyi szabadságától megfosztott személy sérelmére, az elkövető nevelése, felügyelete, gondozása vagy gyógykezelése alatt álló személy sérelmére, munkavégzés céljából, fajtalanság vagy közösülés céljából, emberi test tiltott felhasználása céljából, erőszakkal vagy fenyegetéssel, megtevesztéssel, a sértett sanyargatásával vagy tiltott pornográf felvétel készítése céljából követik el.

A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a bűncselekményt tizenkettedik életévét be nem töltött személy sérelmére, munkavégzés

céljából, fajtalanság vagy közösülés céljából, emberi test tiltott felhasználása céljából, erőszakkal vagy fenyegetéssel, megtevesztéssel vagy a sértett sanyargatásával vagy tiltott pornográf felvétel készítése céljából követik el.

Megrontás: A Btk. szerint aki tizennegyedik életévét be nem töltött személlyel közösül, valamint az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennegyedik életévét meg nem haladott személlyel fajtalankodik, büntettet követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennegyedik életévét be nem töltött személyt arra törekszik rábírní, hogy mással közösüljön vagy fajtalankodjék, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A büntetés két évtől nyolc évig, illetőleg egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény sértettje az elkövető hozzátartozója, avagy az elkövető nevelése, felügyelete, gondozása vagy gyógykezelése alatt áll.

Aki tizennegyedik életévét be nem töltött személyt arra bír rá, hogy mással közösüljön vagy fajtalankodjék, büntettet követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Az a tizennegyedik életévét betöltött személy, aki tizennegyedik életévét be nem töltött személyt arra törekszik rábírní, hogy mással közösüljön vagy fajtalankodjék, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A büntetés két évtől nyolc évig, illetőleg egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény sértettje az elkövető hozzátartozója, avagy az elkövető nevelése, felügyelete, gondozása vagy gyógykezelése alatt áll.

Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személlyel ellenszolgáltatás fejében közösül vagy fajtalankodik, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Tiltott pornográf felvétellel visszaélés: A Btk. értelmében aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyről vagy személyekről pornográf felvételt tart, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyről vagy személyekről pornográf felvételt kínál, átad vagy hozzáférhetővé tesz, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyről vagy személyekről pornográf felvételt készít, forgalomba hoz, azzal kereskedik, illetőleg ilyen felvételt a nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé tesz, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Aki 18 év alatti személyt vagy személyeket pornográf műsorban szerepeltet, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Aki ilyen bűncselekmények elkövetéséhez anyagi forrásokat biztosít, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt vagy személyeket pornográf felvételen, avagy pornográf jellegű műsorban való szereplésre felhív, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Üzletszerű kéjelgés elősegítése: A Btk. szerint aki épületet vagy egyéb helyet üzletszerű kéjelgés céljára másnak a rendelkezésére bocsát, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha egy tizennyolcadik életévét be nem töltött személy az üzletszerű kéjelgést bordélyházban végzi.

Területi és személyi hatály: A Btk. szerint a magyar törvényt kell alkalmazni a belföldön elkövetett bűncselekményre, valamint a magyar állampolgár külföldön elkövetett olyan cselekményére, amely a magyar törvény szerint bűncselekmény. A magyar törvényt kell alkalmazni a Magyar Köztársaság határain kívül tartózkodó magyar hajón vagy magyar légi járművön elkövetett bűncselekményre is.

A magyar törvényt kell alkalmazni a nem magyar állampolgár által külföldön elkövetett cselekményre is, ha az a magyar törvény szerint büntetett és az elkövetés helyének törvénye szerint is büntetendő, állam elleni bűncselekmény (kivéve a szövetséges fegyveres erő ellen elkövetett kémkedést), tekintet nélkül arra, hogy az elkövetés helyének törvénye szerint büntetendő-e, és ha az emberiség elleni büntetett vagy olyan egyéb bűncselekmény, amelynek üldözését nemzetközi szerződés írja elő.

A Btk. szerint **el kell kobozni** azt a dolgot,

- amelyet a bűncselekmény elkövetéséhez eszközül használtak, vagy arra szántak,
- amelynek a birtoklása a közbiztonságot veszélyeztet, vagy jogszabályba ütközik,
- amely bűncselekmény elkövetése útján jött létre,
- amelyre a bűncselekményt elkövették, vagy a bűncselekmény befejezését követően e dolog elszállítása céljából használtak.

Az elkobzást akkor is el kell rendelni, ha az elkövető gyermekkor vagy kóros elmeállapot miatt nem büntethető, vagy ha az elkövetőt megrovásban részesítették.

A Btk. szerint **vagyonelkobzást** kell elrendelni

- arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyona, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett,
- arra a vagyona, amelyet az elkövető bünszervezetben való részvétele ideje alatt szerzett; arra a vagyona, amely a bűncselekmény elkövetéséből eredő, a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett vagyon helyébe lépett,
- arra a vagyona, amelyet a bűncselekmény elkövetése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételek biztosítása végett szolgáltatottak vagy arra szántak, és
- arra a vagyona, amely az adott vagyoni előny tárgya volt.

A vagyonelkobzást el kell rendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő, a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett vagyona is, amellyel más gazdagodott. Ha gazdálkodó szervezet gazdagodott ilyen vagyonnal, a vagyonelkobzást vele szemben kell elrendelni. A vagyonelkobzás tehát nemcsak a természetes személyekre, hanem jogi személyekre is kiterjed.

Az elkobzást és a vagyonelkobzást a büntetőeljárásról szóló törvény szabályozza. A szabályok szerint ha a büntetőeljárást amiatt szünetlik meg vagy függesztik fel, hogy a vádlott tartózkodási helye ismeretlen vagy elmeállapota kóros, vagy ha senki ellen nem indítanak eljárást, akkor a bíróság az ügyész javaslatára dönt a javak elkobzásáról, a vagyonelkobzásról, vagy a lefoglalt javak állami tulajdonba kerüléséről.

Gyermekek eladása: A Btk. 175/B. §-a alapján bizonyos esetekben emberkereskedelemnek minősülhet. Ha a sértett fél tizenhét év alatti, vagy az eladás célja munkavégzés, fajtalanokodás vagy az emberi test tiltott felhasználása volt, akkor az eset súlyosabban minősül. Ha a sértett fél tizenkét év alatti, akkor az eset még súlyosabban minősül.

Btk. 175/B. §: Aki mást elad, megvásárol, ellenszolgáltatásként átad, vagy átvesz, más

személyért elcserél, úgyszintén, aki ennek érdekében toboroz, mást szállít, elszállásol, elrejt, másnak megszerez, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

- a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére,
- b) fogságban tartott személy sérelmére,
- c) munkavégzés céljából,
- d) fajtalanság vagy közösülés céljából,
- e) emberi test tiltott felhasználása céljából,
- f) bűnszövetségben vagy
- g) üzletszerűen követik el.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

- a) az elkövető nevelése, felügyelete vagy gondozása alatt álló személy sérelmére, vagy
- b) a (2) bekezdés c)-e) pontjában meghatározott célból:
 - 1) erőszakkal vagy fenyegetéssel,
 - 2) megtévesztéssel, vagy
 - 3) a sértett sanyargatásával

követik el.

(4) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) a (2) bekezdés a)-b) pontjában vagy a (3) bekezdés a) pontjában meghatározott személy sérelmére, vagy a (2) bekezdés c)-e) pontjában meghatározott célból és/vagy a (3) bekezdés b) pontjának 1)-3) alpontjában meghatározott módon vagy

- b) tiltott pornográf felvétel készítése céljából

követik el.

(5) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a bűncselekményt tizenkettedik életévét be nem töltött személy sérelmére

- a) a (2) bekezdés c)-e) pontjában meghatározott célból,
- b) a (3) bekezdés b) pontja 1)-3) alpontjában meghatározott módon, vagy
- c) tiltott pornográf felvétel készítése céljából

követik el.

(6) Aki emberkereskedelemre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Az emberkereskedelemre irányuló előkészület is büntetendő; a kísérletekre a Btk. 17. §-ának megfelelően a befejezett bűncselekmény büntetési tételét kell alkalmazni. A rosszhiszemű

felbujtás, melynek célja egy gyermek örökbefogadásához való hozzájárulás megszerzése, a Btk. szerint felbujtásnak minősül, és bűnrészességgként a tettesekre kiszabható büntetéssel büntethető. Az ilyen cselekmények emberkereskedelemnek ("másnak megszerez") vagy családi állás megváltoztatásának (Btk. 193. §) is minősülhetnek.

Egy gyermek gyermekprostitúcióra való felajánlása vagy megszerzése emberkereskedelem súlyosabban minősülő esetének, kerítésnek vagy megrontásnak (Btk. 202. §), vagy – ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg – fiatalkorú veszélyeztetésének minősülhet.

A tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére kizsákmányoló munkavégzés, fajtalanság vagy közösülés céljából elkövetett emberkereskedelem súlyosabban minősül. A tizenkettedik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett emberkereskedelem még súlyosabban minősül.

A kerítés (valakinek haszonszerzés céljából való megszerzése más számára közösülés vagy fajtalanság elkövetésére) büntetését a Btk. 207. § szabályozza. A tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett kerítés súlyosabban minősül. Az üzletszerű kéjelgés elősegítésének (Btk. 205. §) súlyosabban minősülő esete az, amikor a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy bordélyházban végez prostitúciót. A Btk. 195. §-a szerinti kiskorú veszélyeztetése valósul meg akkor, ha nagykorú személy kiskorút bűncselekmény elkövetésére vagy züllött életmód folytatására rábír, vagy rábírti törekszik. A bűncselekmény elkövetése lehetőségének sikertelen felajánlása kísérletnek minősül, ami a Btk. 17. §-a szerint szintén büntetendő.

A gyermekpornográfia forgalmazása, terjesztése, más számára történő felajánlása, árusítása és ilyen célú birtoklása tiltott pornográf felvétellel való visszaélés bűncselekményének minősül (Btk. 204. §).

Btk. 204. § (1) bekezdés: Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyről vagy személyekről pornográf felvételt birtokol, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyről vagy személyekről pornográf felvételt kínál, átad vagy hozzáférhetővé tesz, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki tizenkilencedik életévét be nem töltött személyről vagy személyekről pornográf

felvételt készít, forgalomba hoz, azzal kereskedik, illetőleg ilyen felvételt a nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé tesz, büntetést követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) A (3) bekezdés szerint büntetendő, aki pornográf jellegű műsorban tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt vagy személyeket szerepeltet.

(5) Két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki a (3)-(4) bekezdésben írt bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(6) Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt vagy személyeket pornográf felvételen, vagy pornográf jellegű műsorban való szereplésre felhív, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(7) E szakasz alkalmazásában:

a) felvétel: a videó-, film-, vagy fényképfelvétel, illetőleg más módon előállított képfelvétel,

b) pornográf felvétel: az olyan felvétel, amely a nemiséget súlyosan szeméremszéttő nyíltsággal, célzatosan a nemi vágy felkeltésére irányuló módon ábrázolja,

c) pornográf jellegű műsor: a nemiség súlyosan szeméremszéttő nyíltsággal, célzatosan a nemi vágy felkeltésére irányuló cselekvéssel való megjelenítése.

A jelenleg érvényben lévő szabályozás szerint a fiatalok az ellenük pornográf anyagok útján elkövetett bűncselekményekkel szemben büntetőjogi védelmet élveznek. A védelem azokra is vonatkozik, akik tizenhatodik életévük betöltése után házasság miatt nagykorúnak számítanak. Ez a megoldás összhangban áll a nemi erkölcs elleni bűncselekményekkel kapcsolatos büntetőjogi renddel, amelyben a 14 és a 18 éves kor a releváns korhatár. A következő cselekmények számítanak gyermekpornográfiának:

- gyermekpornográfia előállítása;
- gyermekpornográfia forgalmazása, terjesztése vagy továbbítása;
- gyermekpornográfia felkínálása vagy elérhetővé tétele;
- gyermekpornográfia szervezése és ilyen pornográf anyagok birtoklása.

Az **üzletszerű kéjelgés elősegítésével** kapcsolatos szabályozás (Btk. 205. §) a kiskorúak számára további védelmet biztosít. Ha a kerítést vagy az üzletszerű kéjelgés elősegítését kiskorú sérelmére követik el, a cselekmény súlyosabban minősül, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Kísérlet, bűnsegély és bűnrészesség a fenti bűncselekményekben

A Btk. 16. § szerint kísérlet miatt büntetendő, aki a szándékos bűncselekmény elkövetését megkezdi, de nem fejezi be.

A Btk. 17. § (1) bekezdése szerint a kísérletre a befejezett bűncselekmény büntetési tételét kell alkalmazni.

Az elkövetőket a Btk. II. fejezetének III. része definiálja. Elkövetők a tettes és a társtettes, valamint a felbújtó és a bűnsegéd. Felbújtó az, aki más bűncselekmény elkövetésére szándékosan rábír. Bűnsegéd az, aki bűncselekmény elkövetéséhez szándékosan segítséget nyújt. A részesekre is a tettesekre megállapított büntetési tételt kell alkalmazni. A bűnpártolást a Btk. 244. §-a szabályozza. A jogszabály szerint aki anélkül, hogy a bűncselekmény elkövetőjével az elkövetés előtt megegyezett volna, segítséget nyújt ahhoz, hogy az elkövető a hatóság üldözése elől meneküljön, a büntetőeljárás sikerét megghiúsítani törekszik, vagy közreműködik a bűncselekményből származó előny biztosításában, vétséget követ el és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Az emberrablás kapcsán elkövetett bűnpártolás öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő bűntett.

18.

A jogi személyek felelőssége

A jogi személyek elleni büntetőjogi intézkedéseket a 2001. évi CIV. törvény szabályozza. A jogi személyek az anyagi büntetőjog szempontjából nem számítanak független jogalanyoknak, ezért a Btk. értelmében nem lehetnek elkövetők. A büntetőeljárások természetes személyek ellen zajlanak; csak természetes személy lehet az alanyuk. Emiatt hagyományos értelemben büntetőeljárás jogi személy ellen nem indul: jogi személy nem lehet egy per terheltje, nyomozás sem indítható ellene, vádat sem lehet ellene emelni, és ügyészi szankciót sem lehet ellene foganatosítani.

Ha azonban a bíróság büntetést szab ki, vagy megrovásban részesíti, vagy próbaidőre bocsátja az elkövetőt, akkor egy, a Btk.-ban leírt szándékos bűncselekményért, amelynek elkövetője

- a) a cég vezető tisztségviselője vagy a céget képviselni jogosult személy, a cég tisztviselője, alkalmazottja vagy képviselője, felügyelőbizottsági tag, vagy ilyen személy által a jogi személy üzleti tevékenységének végzésére felhatalmazott tag, vagy
- b) a jogi személy üzleti tevékenységét végző tag vagy alkalmazott, abban az esetben, ha a

vezető tisztségviselőkre, a céget képviselő alkalmazottakra és a felügyelőbizottságra vonatkozó irányítási és ellenőrzési kötelezettségek betartása megelőzhette volna a bűncselekményt,

a következő intézkedések tehetők a jogi személy ellen, feltéve, hogy a bűncselekmény elkövetésének célja vagy eredménye a jogi személy előnyszerzése volt:

- a) jogi személy megszüntetése
- b) jogi személy tevékenységének korlátozása
- c) jogi személy megbírságolása.

20.

A Hágai Egyezmény

A gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, Hágában 1980. október 25-én kelt Egyezményt Magyarországon az 1986. évi 14. törvényerejű rendelet hirdette ki.

21./c

A vádemelésekkel és az Egyezmény tárgyi hatályával kapcsolatos információk:

Miskolci Városi Bíróság

2011. augusztus 3-án az ügyészi hivatal vádat emelt *tiltott pornográf felvétellel való visszaélés* miatt a Btk. 204. § (3) bekezdése alapján (tiltott pornográf felvétel nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé tétele miatt), és *tiltott pornográf felvétellel való visszaélés* miatt a Btk. 204. § (1) bekezdése alapján (tiltott pornográf felvétel birtoklása miatt). A sértettek gyermekek voltak.

2012. január 11-én a vádlottat bűnösnek találták, és halmazati büntetésként 4 év börtönben letöltendő szabadságvesztésre ítélték. Az elkövetőt 4 évre eltiltották a közügyekben való részvételtől is.

Komáromi Városi Bíróság

A 6.B. 187/2005 számon indított eljárásban a bíróság *tiltott pornográf felvétellel való visszaélés* büntette ügyében hozott ítéletet; a vádlottat 250 000 Ft pénzbírságra ítélte, és 4 CD-lemez elkobzásra került.

Veszprémi Városi Bíróság

A Btk. 205. § (3) bekezdése alapján az üzletszerű kéjelgés elősegítésének két súlyosabban minősített esete került a bíróság elé. Az egyik esetben nem került sor perre, a másik ügy még folyamatban van.

Balassagyarmati Városi Bíróság

A bíróság egyéb vádak mellett folytatólagosan elkövetett tiltott pornográf felvétellel visszaélés büntetének ügyében hozott ítéletet a Btk. 204. § (3) bekezdése alapján; 2009. szeptember 10-én halmazati büntetésként 10 év fegyházban letöltendő szabadságvesztést szabott ki a vádlottra, akit 6 évre eltiltott a közügyektől is.

Balassagyarmati törvényszék (megyei regionális bíróság)

2009. március 23-án a bíróság 93 rendbeli *tiltott pornográf felvétellel visszaélés* büntette (Btk. 204. § (1) bekezdés) és más bűncselekmények miatt a vádlottat halmazati büntetésként 12 év fegyházban letöltendő szabadságvesztésre ítélte, és 10 évre eltiltotta a közügyektől is.

Szolnoki Városi Bíróság

A vádlottat a bíróság *tiltott pornográf felvétellel visszaélés* büntette (Btk. 204. § (1) és (3) bekezdés) miatt 1 év szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását két év próbaidőre felfüggesztette.

A vádlottat a bíróság tiltott pornográf felvétellel visszaélés büntette (Btk. 204. § (1) bekezdés) és szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok 26 rendbeli megsértésének vétsége miatt 250 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, aminek teljes összege 75 000 Ft.

A Kisvárdai Városi Bíróság és a Nyírbátori Városi Bíróság 2 eljárásban 3 vádlottat ítél el tiltott pornográf felvétellel visszaélés büntette miatt. A vádlottakat bűnösnek találták, és próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélték.

Budai Központi Kerületi Bíróság

Két gyermekpornográfiához kapcsolódó ügy pénzbüntetés kiszabásával ért jogerősen véget.

Tiltott pornográf felvétellel visszaélés vétsége, illetve büntette miatt indított eljárásokban két esetben felmentették, öt esetben elítélték a vádlottakat. A jelentéstételi időszakban 46 *üzletszerű kéjelgés elősegítésével* kapcsolatos ügy került lezárásra.

Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság

Négy *gyermekpornográfiával* kapcsolatos ügy került lezárásra.

Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság

Egy ítélet született *tiltott pornográf felvétellel való visszaélés* büntettének ügyében.

Debreceni Városi Bíróság

2009 és 2012 között 8, a Btk. 204. §-e szerinti *tiltott pornográf felvétellel visszaéléssel* kapcsolatos ügyben született jogerős döntés.

Budaörsi Városi Bíróság

Egy esetben a vádlottat 13 rendbeli *tiltott pornográf felvétellel visszaélés* büntettében (Btk. 204. § (3) bekezdés IV. fordulat) bűnösnek találták. A bíróság 1 év szabadságvesztést szabott ki, amelynek végrehajtását 2 éves próbaidőre felfüggesztette.

24. Kiadatás és kölcsönös bűnügyi jogsegély

A nemzetközi bűnügyi jogsegélyt az 1996. évi XXXVIII. törvény szabályozza (a továbbiakban: Nbjt), az Európai Unió tagállamaival való együttműködést, valamint az európai elfogatóparancs alapján történő átadást pedig az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2003. évi CXXX. törvény szabályozza (*lex specialis*). A jogsegélykérelmek nemzetközi megállapodások vagy viszonyosság alapján kerülnek végrehajtásra. A Magyarországról való kiadatást az Nbjt II. Fejezetének 1. Címe, az európai elfogatóparancs értelmében történő átadás módjait pedig a 2003. évi CXXX. törvény II. Fejezetének 1. Címe szabályozza. A büntető törvénykönyv és a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) a fent említett törvények háttérjogszabályaként alkalmazandó.

26. Elkobzás és lefoglalás

A Btk. 77. § (1) bekezdése szerint el kell kobozni azt a dolgot,

- a) amelyet a bűncselekmény elkövetéséhez eszközül használtak, vagy arra szántak,
- b) amelynek a birtoklása a közbiztonságot veszélyezteti, vagy jogszabályba ütközik,
- c) amely bűncselekmény elkövetése útján jött létre,
- d) amelyre a bűncselekményt elkövették, vagy a bűncselekmény befejezését követően e dolog elszállítása céljából használtak.

Az elkobzást akkor is el kell rendelni, ha az elkövető gyermekkor vagy kóros elmeállapot miatt nem büntethető, vagy ha az elkövetőt megrovásban részesítették.

A Btk. szerint **vagyonelkobzást** kell elrendelni

- a) arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyona, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett,
- b) arra a vagyona, amelyet az elkövető bünszervezetben szerzett, arra a vagyona, amely a bűncselekmény elkövetéséből eredő, a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett vagyon helyébe lépett,
- c) arra a vagyona, amelyet a bűncselekmény elkövetése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételek biztosítása végett szolgáltatottak vagy arra szántak, és
- c) arra a vagyona, amely az adott vagyoni előny tárgya volt.

(2) A vagyonelkobzást el kell rendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő, a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett vagyona is, amellyel más gazdagodott. Ha gazdálkodó szervezet gazdagodott ilyen vagyonnal, a vagyonelkobzást vele szemben kell elrendelni.

Az elkobzás vagy vagyonelkobzás végrehajtása érdekében a Btk. 151. §-ában leírt lefoglalás is elrendelhető. Ha az eljárás olyan cselekmény miatt zajlik, amivel kapcsolatban elrendelhető a vagyonelkobzás, ahol valaki polgári igényt igyekszik érvényesíteni és okkal feltételezhető, hogy ezen igények nem kerülnek majd kielégítésre, a bíróság zár alá vételt is elrendelhet a Btk. 159. §-a alapján.

27. A sértett fél jogainak védelme

A büntetőeljárásról szóló törvény (a továbbiakban: Be.) mellett a különös törvények is tartalmaznak áldozatvédelmi rendelkezéseket: a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény, valamint a bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény.

A tanúk védelmével kapcsolatos általános szabályokat a Be. 95-98. §-a rögzíti (a tanú személyes adatainak bizalmas kezelése, különlegesen védett tanúk, a büntetőeljárásokban részt vevők személyes védelme, a tanúvédelmi programban résztvevő személyekre vonatkozó szabályok). Az utóbbi két jogintézmény gyakorlati megvalósítását a büntetőeljárásban részt vevők, valamint az eljárást folytató hatóság tagjai személyi védelme elrendelésének feltételeiről és végrehajtásának szabályairól szóló 34/1999. (II. 26.) Korm. rendelet, illetve a büntetőeljárásban részt vevők, az igazságszolgáltatást segítők Védelmi Programjáról szóló 2001. évi LXXXV. törvény szabályozza.

A Be. a kiskorúak védelmével kapcsolatban a következő szabályokat tartalmazza:

- a kiskorú sértett sérelmére elkövetett, az élet, a testi épség és az egészség elleni bűncselekmény (Btk. II. Fejezet I. Cím) vagy a házasság, az ifjúság és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény, vagy más, kiskorú sérelmére elkövetett erőszakos bűncselekmény miatt a büntetőeljárást soron kívül kell lefolytatni, ha a kiskorú sértett érdeke a büntetőeljárás mielőbbi befejezését indokolja, így különösen akkor, ha a sértett testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődését a bűncselekmény jelentősen veszélyeztette, illetve ha a terhelt az eljárás lefolytatásakor is ellátja a sértett nevelését, felügyeletét vagy gondozását, vagy egyébként is a sértett környezetében él;
- a tárgyaláson hallgatóként a tizennegyedik életévét be nem töltött személy nem vehet részt, a tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt a tanács elnöke a hallgatóság köréből kizárhatja;
- a bíróság hivatalból vagy az ügyész, a vádlott, a védő, a sértett, illetőleg a tanú indítványára a nyilvánosságot az egész tárgyalásról vagy annak egy részéről indokolt határozattal kizárhatja (*zárt tárgyalás*)
 - a) erkölcsi okból,
 - b) az eljárásban részt vevő kiskorú védelme érdekében,
 - c) az eljárásban részt vevő személyek (V. Fejezet) vagy a tanú védelme érdekében, vagy
 - d) a minősített adat védelme végett;
- a tanács elnöke zártcélú távközlő hálózat útján történő kihallgatását rendelheti el annak a tanúnak, akinek sérelmére az élet, a testi épség és az egészség elleni bűncselekmények (Btk. XII. Fejezet 1. Cím), vagy a házasság, az ifjúság és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények (Btk. XV. Fejezet) körébe tartozó vagy más, személy elleni erőszakos bűncselekményt követtek el;
- fiatakorúakat érintő ügyekben az ügyész jogkörében a felettes ügyész által kijelölt ügyész (a fiatakorúak ügyésze) jár el;
- a fiatakorú elleni eljárásban védő részvétele kötelező; ha a terheltnek nincs saját maga

által választott védője, akkor a bíróság hivatalból rendel ki védőt;

- a nyomozás lezárása után a törvényes képviselő hozzáférhet az eset aktáihoz. A nyomozás során a törvényes képviselő csak olyan aktákba tekinthet be, amelyek azon eljárási lépésekhez kötődnek, amelyeknél jelen lehetett. A törvényes képviselő jelenléttel, megjegyzések és indítványok benyújtásával és jogorvoslattal kapcsolatos jogaira a védő jogaival kapcsolatos szabályozás vonatkozik.

- a gyámhatóság – a vádirat benyújtása előtt az ügyész kérésére, később pedig a bíróság kérésére – eseti gondnokot jelöl ki, ha

a) a törvényes képviselő a fiataikorúval együtt követte el a bűncselekményt, vagy ha összeférhetetlenség áll fenn a törvényes képviselő és a fiataikorú között,

b) a törvényes képviselő jogainak gyakorlásában akadályoztatva van,

c) a fiataikorúnak nincs törvényes képviselője vagy nem állapítható meg, hogy ki a törvényes képviselője.

A Be. értelmében a tizennegyedik életévüket be nem töltött személyekre különös szabályok vonatkoznak:

- a tizennegyedik életévét be nem töltött személyt csak akkor lehet tanúként kihallgatni, ha a vallomásától várható bizonyíték mással nem pótolható,

- a tizennegyedik életévét be nem töltött személyt nem lehet olyan módon kezelni, amittől megijedne,

- a vádirat benyújtása előtt tizennegyedik életévét be nem töltött tanút a nyomozási bíró csak akkor hallgathat meg, ha alaposan feltételezhető, hogy bírósági tárgyaláson történő meghallgatása negatív hatással lenne fejlődésére,

- a tizennegyedik életévét be nem töltött tanú meghallgatásán törvényes képviselője vagy gondozója is jelen lehet,

- a bizottság elnöke elrendelheti, hogy a tizennegyedik életévét be nem töltött tanú meghallgatására zártláncú kommunikációs rendszeren keresztül kerüljön sor; ilyen meghallgatások során a tanútól csak a bizottság elnöke kérdez.

- ha a tanú tizennegyedik életévét nem töltötte be, és egy bíróság már meghallgatta a nyomozás során, nem hívható be meghallgatásra, és csak különösen indokolt esetben hallgatható meg tanúként.

Fiataikorú terhelt ellen büntetőeljárás csak ügyészi vádemeléssel indítható; magánvádas esetekben is ügyész jár el. Az elsőfokú bíróságon az ülnökök egyike pedagógus. Fiataikorúak ellen indult bírósági eljárásokban az Országos Bírósági Hivatal által kijelölt bíró jár el.

Fiatalkorú a tárgyalásról nem mondhat le.

Jogi segítségnyújtás gyermek áldozatok számára

Ha az elszenvedett kár miatti jogi eljárás megindításához, illetve valamely érdek vagy jog sérülésének elkerüléséhez jogi tanácsadás vagy beadvány (kereset, kérelem, feljelentés, vádindítvány) benyújtása szükséges, akkor a bűncselekmény áldozata számára a 2003. évi LXXX. törvény 17. §-ban foglalt támogatási formák (személyes költségmentesség, pártfogó ügyvédi képviselet) nyújthatók.

Az állam által biztosított áldozatsegítési formák magukban foglalják az áldozatok jogainak érvényesítését, valamint gyors pénzügyi és jogi támogatás nyújtását (2005. évi CXXXV. törvény, 4. §). A személy elleni erőszakos bűncselekmények rászoruló áldozatai kárenyhítésre jogosultak. A 2005. évi CXXXV. törvény a következő személyekre alkalmazandó: Magyarország területén elkövetett bűncselekmények áldozatai, azon természetes személyek, akik a Magyarország területén elkövetett bűncselekmény közvetlen következményeként sérelmet, így különösen testi vagy lelki sérülést, érzelmi megrázkódtatást, illetve vagyoni kárt szenvedtek el, ha a sértett magyar állampolgár, az Európai Unió bármely tagállamának állampolgára, az Európai Unióon kívüli államnak az Európai Unióban jogszerűen tartózkodó állampolgára, Magyarország területén jogszerűen tartózkodó hontalan személy, emberkereskedelem áldozata, vagy az állampolgársága szerinti államnak Magyarországgal kötött nemzetközi megállapodása vagy viszonyosság alapján erre jogosult.

A rendőrség áldozatsegítési feladatait a bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény, a rendőrség és a határőrség áldozatsegítő feladatairól szóló 17/2007. (III. 17.) IRM rendelet, valamint a rendőrség áldozatsegítő feladatairól szóló, az IRM rendelet megfelelő végrehajtása érdekében kiadott 50/2008. (OT 29.) ORFK utasítás szabályozza. Az ORFK utasítás előírja egy módszertani útmutató összeállítását, és javaslatokat tartalmaz a leginkább veszélyeztetett csoportok áldozattá válásának megelőzésére.

2006-ban az Országos Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Főigazgatóságának bűnmegelőzési szakértői módszertani útmutatót állítottak össze a prostitúció és a közlekedési szabálysértések visszaszorításáról, amelybe beépítették a Nemzeti Nyomozó Iroda Emberkereskedelem Elleni Osztálya és a Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM) által készített anyagokat is. Az útmutató áttekinti az emberkereskedelem folyamatát, a toborzási módszereket, az emberkereskedők által

alkalmazott eszközöket (fenyegetés, erőszak, csalás, megtévesztés stb.), a titkos akciók lehetőségét, az általánosan ajánlott titkos tevékenységeket, és a kitűzendő végcélt. Az anyag bűnmegelőzési szakértők számára mutatja be az áldozattá válás megelőzését szolgáló speciális módszereket, az információátadás és információterjesztés formáit, és azokat a tényeket, amelyekre érdemes felhívni a más országban tartózkodást és munkavállalást tervezők – a potenciális áldozatok – figyelmét. A regionális bűnmegelőzési szervek dolgozói rendszeresen terjesztenek ilyen információkat iskolákban, gondozóotthonokban és egyházi intézményekben.

e)

A bűncselekmények áldozatainak segítségéről és az állami kárenyhítésről szóló törvény szerint az áldozatsegítő szolgálatok tájékoztatják ügyfeleiket büntetőeljárásbeli jogaikról és kötelezettségeikről. Ez kiskorúakra és nagykorúakra egyaránt vonatkozik. Az ügyfeleknek nem kell személyesen kapcsolatba lépniük valamely áldozatsegítő szolgálattal, mivel azok – ha tudomásukra jut, hogy egy adott személy áldozattá vált – írásos tájékoztatást nyújtanak az áldozatok jogairól, kötelezettségeiről és lehetőségeiről. A szolgálat által nyújtott tájékoztatás általános jellegű, ahhoz jogállástól függetlenül, időbeli korlátozás nélkül bárki hozzáférhet.

A bűncselekmények áldozatainak segítségéről és az állami kárenyhítésről szóló törvény különös rendelkezéseket is tartalmaz az emberkereskedelem áldozatai számára nyújtandó tájékoztatással kapcsolatosan. A 9./A § értelmében harmadik országbeli állampolgárt az áldozatsegítő szolgálat arról is tájékoztat, hogy egy hónap gondolkodási idő áll rendelkezésére annak eldöntésére, hogy a bűncselekmény felderítésében együttműködik-e a hatóságokkal, s hogy a gondolkodási idő tartamára ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolásra jogosult. Ha harmadik országbeli állampolgár a hatóságokkal való együttműködés mellett dönt, akkor tartózkodási engedélyre válik jogosulttá.

Az áldozatsegítő szolgálat az általános tájékoztatásnyújtás mellett az áldozatok alapvető jogainak biztosítását is elősegíti. Jogállásuk tisztázása érdekében az áldozatok jogi tanácsadásra, továbbá az egészségbiztosítási, egészségügyi ellátási és szociális ellátási szolgáltatások igénybevételével kapcsolatos tájékoztatásra is jogosultak. Az ilyen ellátások igénybevételével kapcsolatos kérések határidő nélkül mindig befogadásra kerülnek. A bűncselekmények áldozatainak segítségéről és az állami kárenyhítésről szóló törvény szerint áldozatnak tekintendő minden olyan természetes személy, aki bűncselekmény vagy szabálysértés közvetlen következményeként sérelmet, különösen testi vagy lelki sérülést, érzelmi megrázkódtatást, vagy vagyoni kárt szenvedett. A

törvény nemcsak magyar állampolgárokra vonatkozik, hanem az EU-tagállamok állampolgáira, az Európai Unió kívüli államoknak az Európai Unióban jogszerűen tartózkodó állampolgáira, a Magyarország területén jogszerűen tartózkodó hontalan személyekre, az emberkereskedelem áldozataira és egyéb, az állampolgársága szerinti államnak Magyarországgal kötött nemzetközi megállapodása vagy viszonyosság alapján erre jogosult személyre is. Az áldozat jogállásáról a büntetőeljárás adott szakaszában eljáró nyomozó hatóság, ügyész vagy bíróság igazolást állít ki.

Az áldozatok érdekeinek védelme magában foglalja a más szervek, hatóságok vagy szakosodott szolgáltatók szolgáltatásaihoz való hozzáférés elősegítését is, mivel a bűncselekmények áldozatainak segítségéről és az állami kárenyhítésről szóló törvény célja az, hogy a bűncselekmény áldozatai személyre szabott szolgáltatásokban részesüljenek. Ezért az áldozatok nem utalhatók más hatóságokhoz vagy szakosodott szolgáltatókhoz, kivéve, ha az áldozatsegítő szolgálat nem illetékes eljárni, vagy nem képes megoldani a problémát.

A 2011-es adatok szerint a megyei igazságügyi szolgálatoktól 302 gyermek kért támogatást (136 gyermek volt 14 év alatti, 166 pedig 14 és 18 éves kor közötti). 2011-ben az ügyfelek összesített száma 10 002 volt. Megjegyzendő, hogy azok a gyermekek, akik törvényes képviselőjükön keresztül kértek segítséget, a felnőtt ügyfelek statisztikáiban szerepelnek.

f)

Az áldozatsegítő szolgálatok eljárásaira a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvényt is alkalmazni kell. Az idézett törvény 15. § (7) bekezdése szerint a természetes személy ügyfélnek akkor van eljárási képessége, ha a polgári jog szabályai szerint cselekvőképességgel rendelkezik. Jogszabályban meghatározott esetben a korlátozott cselekvőképességgel rendelkező személyt is megilleti az eljárási képesség. Ha ez iránt kétség merül fel, akkor az eljáró hatóság hivatalból vizsgálja az eljárási képesség meglétét, és ha annak hiányát állapítja meg, akkor az ügyfél helyett törvényes képviselőjét vonja be az eljárásba, illetve ügygondnok kirendelését kéri. A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 147/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet szerint az ügygondnok főszabály szerint jogász. Ha egy gyermek mellé többször – folyamatosan vagy egymást követő esetekben – kell ügygondnokot kijelölni, akkor a hatóságoknak lehetőleg igyekezniük kell ugyanazt a személyt kijelölni a gyermek érdekeinek képviselőjévé. Az ügygondnok meghallgatja a gyermeket, s korának és mentális érettségének megfelelően figyelembe veszi kívánságait.

g)

Ha az áldozatsegítő szolgálat megállapítja, hogy a bűncselekmény áldozatának különleges jogi tanácsadásra és képviselőre van szüksége, akkor az esetet a fővárosi vagy megyei igazságügyi szolgálatnál működő jogi segítségnyújtó szolgálathoz utalja. A törvény szerint a rászorulóknak jogi segítségnyújtásra jogosultak. A kiskorú (18 év alatti) áldozatoknak főszabály szerint jövedelmi helyzetétől függetlenül jár a jogi segítségnyújtás, ami nem jogi kérdésekkel kapcsolatos tanácsadásra és eljárásbeli képviselőre is kiterjed.

A bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló törvény értelmében azonnali pénzügyi segély adható az áldozat lakhatással, ruházkodással, étellelmezéssel és utazással kapcsolatos, valamint gyógyászati és kegyeleti jellegű rendkívüli kiadásainak fedezésére. A segély legmagasabb összege a tárgyévet megelőző év – Központi Statisztikai Hivatal által közzétett – nemzetgazdasági bruttó havi átlagkeresetének 43 százaléka (2012-ben 87 118 Ft). Az azonnali pénzügyi segély iránti kérvényeket a bűncselekmény elkövetésétől számított öt napon belül kell benyújtani. A jogosultság nem függ az áldozat jövedelmi viszonyaitól; a pénzügyi segélyről az áldozatsegítő szolgálatok méltányossági alapon, az áldozat specifikus válsághelyzetét figyelembe véve döntenek.

Emellett a TÁMOP 5.6.2/10-1 keretein belül a közelmúltban a pszichológiai segítségnyújtás is intézményesítésre került. Jelenleg 3 megyében (Nógrád, Heves, Borsod-Abaúj-Zemplén) érhető el az áldozatok reintegrációját szolgáló pszichológiai támogatás. A gyermek és kiskorú áldozatok különleges pszichológiai segítségben részesülnek. A cél az, hogy ez a szolgáltatás országszerte elérhetővé váljon.

29-30.

d)

Lásd a 27. pontra adott választ.

e)

A rendőrség nyomozó hatóságainál létesítendő gyermekmeghallgató szobák kialakításáról szóló 32/2011. (XI. 18.) rendeletet a közigazgatási és igazságügyi miniszter bocsátotta ki. A meghallgató szobákat 2014. január 1-ig kell létrehozni, s kialakításuknak és berendezésüknek meg kell felelnie a gyermekek speciális igényeinek. A gyermekeket mindig ilyen szobákban kell meghallgatni. A gyermekmeghallgató szobák a meghallgatás alatt fizikai és érzelmi biztonságot

nyújtanak a gyermekek számára. A meghallgatást türelmesen, a gyermek korának megfelelően kell levezetni.

A gyermekbarát igazságszolgáltatás megvalósulásához kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/6577. szám) várhatóan hamarosan elfogadásra kerül a Parlamentben. A gyermekek büntető- és polgári eljárásbeli magas szintű védelmének biztosítása érdekében az új törvény módosítani fogja a büntető törvénykönyvet, a polgári törvénykönyvet, és a polgári perrendtartásról szóló törvényt is. A gyermekbarát igazságszolgáltatás megvalósítása érdekében egyes szexuális bűncselekmények tekintetében módosításra kerülnek az elévülési határidők, és a releváns bűncselekmények törvényi szabályozása is. A gyermekekkel való – polgári eljáráson belüli – kommunikációt illetően különleges szabályok kerülnek bevezetésre.

31.

A KIMISZ rendszeresen szervez országos képzéseket és eset-megvitatásokat az áldozatvédelem területén dolgozó szakértők részvételével. Eddig nem került sor külön a gyermekek kezelésével kapcsolatos képzésre. Az áldozatsegítő szolgálatok új dolgozói számára kötelező szakmai vizsga viszont tartalmaz gyermekjóléti rendszerrel kapcsolatos kérdéseket.

32.

Az áldozatsegítő szolgálatok dolgozói köztisztviselők, ezért az ellenük irányuló erőszak vagy tettegesség, illetve munkájuk akadályozása bűncselekmény, ami a törvény (a büntető törvénykönyv) alapján büntetendő. A szigorú büntetőjogi szabályok, valamint az ilyen esetekben a hatóságok által lefolytatott bűnügyi nyomozás biztosítja számukra a biztonságos munkakörülményeket.

34.

A gyermekkorú áldozatok lelki egészségének visszaállítását szolgáló legfontosabb támogatási forma a pszichológiai segítségnyújtás. Az áldozatsegítő szolgálatok pszichológusai egyéni válságbeavatkozással segítik az áldozatokat, azonnali támogatást nyújtva ahhoz, hogy az áldozat fel tudja dolgozni a bűncselekmény emlékét. Gyermekek esetében ez a folyamat eltér a szokásostól és több lépésből áll. A cél a feszültség csökkentése, az érzelmi biztonság atmoszférájának megteremtése, a probléma objektív azonosítása, és a megoldás közös megtalálása. Indokolt esetben a pszichológus csoportterápiát szervez és vezet. A

csoportfoglalkozásokon a gyermekkorú áldozat relaxációs módszereket tanul, és a pszichológus által vezetett terápiás beszélgetésben vesz részt.

A KIMISZ statisztikái szerint 2011. április 1. és 2012. március 31. között huszonegy fiataalkorú részesült pszichológiai segítségnyújtásban abban a három megyében, ahol ez a szolgáltatás már elérhető. A legtöbben közúti közlekedési bűncselekmények áldozatai voltak (8 gyermek), de 3 gyermek lopás, 2 szemérem elleni erőszak áldozata volt, 4 gyermeket pedig elcsábítottak. 1 gyermek nemi erőszak, 2 családon belüli erőszak, 1 pedig súlyos testi sértés áldozatává vált.

35.

Az áldozatsegítő szolgálat pszichológiai segítségnyújtást biztosít a gyermekek identitásának visszanyeréséhez. Ahogy korábban már említésre került, jelenleg ilyen szolgáltatás három magyarországi megyében érhető el. A cél az, hogy a pszichológiai segítségnyújtás a későbbiekben az egész ország területén elérhetővé váljon.

36.

Az áldozatsegítő szolgálatnak nincsenek adatai emberkereskedelem, gyermekprostitúció vagy gyermekpornográfia olyan áldozatairól, akiknek nincs vagy ismeretlen az állampolgársága. A bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló törvény rendelkezései az emberkereskedelem összes áldozatára vonatkoznak. Az emberkereskedelem áldozatai tehát minden esetben jogosultak az áldozatsegítésre, korra, nemre vagy állampolgárságra való tekintet nélkül.

37.

A bűncselekmények áldozatai a büntetőeljárás során polgári jogi igényt jelenthetnek be az elkövetővel szemben, és ez alapján követelhetnek kártérítést. Kisebb súlyú bűncselekmény esetén az áldozat az elkövető és az áldozat közötti mediáció útján, vagy az államtól kaphat kárenyhítést. Az állam által fizetendő kárenyhítésről az esetlegesen folyamatban lévő büntető vagy polgári peres eljárásoktól független közigazgatási eljárásban döntenek. A bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló törvény arról azonban rendelkezik, hogy ha egy áldozat más forrásból is kártérítést kap azt követően, hogy állami kárenyhítésben részesült, akkor az államtól kapott kárenyhítést vissza kell fizetnie. Ennek határideje attól a naptól számított 3 év, amikor a támogatási kérelemről szóló érdemi határozat jogerőssé vált.

A bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló törvény 6. § (1)

bekezdése értelmében kárenyhítésre az a rászoruló áldozat jogosult,

- (i) akinek sérelmére szándékos, személy elleni erőszakos bűncselekményt követtek el, s ennek következményeként testi épsége, egészsége súlyosan károsodott,
- (ii) aki az (i) pontban meghatározott bűncselekmény következtében károsodott vagy meghalt sértettnek az elkövetés időpontjában egy háztartásban élő egyenes ági rokona, örökbefogadója vagy nevelőszülője, örökbe fogadott vagy nevelt gyermeke, házastársa, élettársa,
- (iii) akinek eltartására az (i) pontban meghatározott bűncselekmény következtében károsodott vagy meghalt sértett jogszabály, végrehajtható bírósági, illetőleg hatósági határozat vagy érvényes szerződés alapján köteles vagy köteles volt, és
- (iv) aki a sértett eltemettetéséről gondoskodott.

Az (i) pont miatt az állami kárenyhítést csak a törvényben felsorolt konkrét bűncselekménytípusok áldozatai kaphatják. Az állami kárenyhítésre való jogosultságot az illetékes hatóság eseti alapon vizsgálja meg. A rászorultságot a törvény 6. § (2) bekezdése határozza meg. Ez a rendelkezés rögzíti, hogy az áldozat akkor tekinthető rászorulónak, ha havi nettó jövedelme vagy a háztartásban az egy főre eső jövedelem nem több egy bizonyos alapösszeegnél. Jövedelmi helyzetére tekintet nélkül rászorulónak tekintendő az az áldozat, aki átmeneti gyermekotthoni ellátásra szorul.

Kétféle kárenyhítés létezik:

- **egyösszegű kárenyhítés** a vagyoni kár megtérítésére, és
- **havi járadék** a rendszeres jövedelem csökkenésének ellensúlyozására.

Érdemes megjegyezni, hogy az állami kárenyhítés általában nem fedezi a kár teljes összegét, csak annak egy adott hányadát. Az összeget az elszenvedett kárhoz igazítják.

b)

Lásd a **27. f)** pontra adott választ.

f)

Főszabály szerint a kérvényeket a megyei igazságügyi szolgálatnál lehet benyújtani a bűncselekmény elkövetésétől számított három hónapon belül. A kérvényeket a Budapesti Regionális Kormányhivatal igazságügyi szolgálata bírálja el.

i)

A bűncselekmények áldozatainak segítségéről és az állami kárenyhítésről szóló törvény

értelmében az EU állampolgárai, az Európai Unió területén törvényesen tartózkodó nem EU-s állampolgárok, a Magyarország területén jogszerűen tartózkodó hontalan személyek, az emberkereskedelem áldozatai és egyéb, az állampolgárságuk szerinti államnak Magyarországgal kötött nemzetközi megállapodása vagy viszonyosság alapján erre jogosult személyek is kérhetnek állami kárenyhítést, ha a fenti feltételeknek megfelelnek.

IV. Gyermek áldozatok támogatása

A bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény 2006. január 1-jén lépett hatályba. A bűncselekmény áldozatává vált gyermekek támogatásra és kompenzációra jogosultak. Az állam a bűncselekmények áldozatait segíti igényeik érvényesítésében, gyors pénzügyi segélyben és jogi segítségnyújtásban részesíti őket. A nyújtott szolgáltatásokat a bűncselekmény jellege, az áldozatra gyakorolt hatása, és az áldozat személyes körülményei határozzák meg. A szolgáltatásokra minden olyan bűncselekmény áldozata jogosult, amely bűncselekménnyel kapcsolatosan büntetőeljárás indult, és amelynek kapcsán az áldozat a törvény 1. § (1) bekezdése szerint jogosult az ilyen szolgáltatásokra, függetlenül attól, hogy fennáll-e olyan ok, ami miatt az elkövető nem büntethető.

A törvény alapján adható állami kárenyhítés annak, aki testi épséget vagy egészséget súlyosan károsító szándékos bűncselekmény vagy erőszakos bűncselekmény áldozatává vált.

Az áldozatsegítő szolgálattal kapcsolatba lépett gyermekkorú áldozatokat csak akkor lehet meghallgatni, ha meghallgatásuk nélkülözhetetlen. A meghallgatást a gyermek korának megfelelő módon kell lefolytatni. Az általános szabályok szerint a gyermeket a gyermek törvényes képviselője képviseli, s véleményét az ügyben eljáró áldozatsegítő tisztviselőnek minden esetben figyelembe kell vennie. Az áldozatsegítő szolgálatnak a gyermek érdekeinek figyelembevételével kell döntenie a támogatásról.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 1. § h) bekezdése szerint az áldozatsegítő szolgálat a gyermekvédelmi jelzőrendszer része. A bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló törvény 43. § (2) bekezdése szerint "az áldozatsegítő szolgálat abban az esetben, ha munkája során kiskorú veszélyeztetettségéről szerez tudomást, haladéktalanul jelzi azt a kiskorú tényleges tartózkodási helye szerint illetékes gyermekjóléti szolgálatnak".

A gyermekek – még ha bűncselekményt nem is követnek el ellenük – különösen veszélyeztetettek, mivel személyes körülményeik (kor, az elkövetővel fennálló szoros kapcsolat, gyenge érdekérvényesítő képesség) sajátosságok, emiatt a bűncselekményekből adódó problémákkal ritkán képesek megbirkózni. Ezért a gyermek áldozatokra különös figyelmet kell fordítani. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény 6. § (1)-(2) bekezdése szerint "a gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, egészséges felnevelkedését és jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéshez. A gyermeknek joga van ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez." A gyermekek veszélyeztetettségét az áldozatsegítő szolgálatnak mindig egyénileg kell vizsgálnia. Az áldozatsegítő szolgálat köteles gyámsági eljárást indítani, ha a kiskorú testi épsége veszélyben van, vagy ha a kiskorút bántalmazzák, súlyosan elhanyagolják, vagy más módon súlyosan veszélyeztetik.

2011 első felében az Európai Unió Magyar Elnöksége alatt a Bel- és Igazságügyi Tanács 2011. június 10-i ülésén elfogadta a *Budapesti Ütemtervet*. A *Budapesti Ütemterv* meghatározza a magas színvonalú tanúvédelmi rendszer létrehozásának irányát. A magyar és az EU-s áldozatvédelmi rendszer hiányosságainak feltérképezése és kezelése, valamint a javasolt megoldások kidolgozása terén az *Ütemterv* különös figyelmet szentel az EU intézmények, illetve a hazai és a nemzetközi civil szervezetek kutatási eredményeinek, valamint a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium által felvetett kérdéseknek és javaslatoknak.

A *Budapesti Ütemterv* az általános elvek rögzítésén túl konkrét intézkedéseket is javasol, nevezetesen a sértett büntetőeljárásbeli jogállásáról szóló, 2001. március 15-i 2001/220/IB kerethatározat egy másik, kibővített tartalmú jogi eszközzel történő helyettesítését, s ennek érdekében kezdeményezi egy, a bűncselekmények áldozatainak támogatásáról, védelméről és jogairól szóló, minimumszabályokat lefektető irányelv-javaslat kidolgozását. A javaslat célja a büntetőeljárás szabályok alapján a bűncselekmények áldozatai számára biztosított jogok jelentős bővítése, valamint az áldozatok számára nyújtott támogatási formák kiterjesztése az érzelmi és pszichológiai segítségnyújtásra. Az *Ütemterv* és az irányelv-javaslat különös figyelmet fordít az egyes specifikus áldozatcsoportokra (gyermekek, fogyatékkal élők, szexuális agresszió, illetve emberkereskedelem áldozatai), valamint ezen áldozatcsoportok szükségleteinek az ellenük elkövetett konkrét bűncselekmények, és egyedi személyes

helyzetük figyelembe vételével történő feltárására.

Az Emberkereskedelem Elleni Koordinációs Mechanizmust (Mechanizmus) a Belügyminisztérium Európai Koordinációs Osztálya működteti. A Mechanizmus konkrét feladata az emberkereskedelem áldozatainak támogatása. A Mechanizmus célja egy áldozatközpontú megközelítés kidolgozása, az emberkereskedelem elleni koordinált fellépés biztosítása, továbbá a hazai és a nemzetközi trendek értékelése. A kormányzati és nem kormányzati szereplők emberkereskedelem elleni tevékenysége is a Mechanizmus keretében kerül koordinálásra.

2007. július 1. óta az áldozatsegítő szolgálat kiemelt feladata az emberkereskedelem áldozatainak támogatása. A feladatot a 2007. július 1-jén életbe lépett 2007. évi II. törvény 119. § (1) bekezdése írja elő. További releváns rendelkezés a bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló törvény 42. § (3) bekezdése, amelynek értelmében az áldozatsegítő hatóság a 9./A § szerinti tájékoztatás megtörténtét követően – a büntetőeljárás adott szakaszában eljáró nyomozó hatóság, ügyész vagy bíróság egyidejű értesítése mellett – haladéktalanul kezdeményezi az idegenrendészeti hatóságnál a harmadik országbeli állampolgár ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolással történő ellátását.

A 9./A § értelmében, ha az áldozatsegítő szolgálat megállapítja, hogy a szolgálattal kapcsolatba lépő személy harmadik ország állampolgára, akkor a szolgálat az illető személyt tájékoztatja – a 9. § (1) bekezdése által előírtakon kívül – arról, hogy

- a) egy hónap gondolkodási idő áll rendelkezésére annak eldöntésére, hogy a bűncselekmény felderítésében a hatóságokkal együttműködik-e, és
- b) hogy a gondolkodási idő tartamára ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolásra jogosult, a hatóságokkal való együttműködés időszaka alatt pedig tartózkodási engedélyre jogosult.

A nemzetközi együttműködés megerősítése

A 13. a) és a 19. pontokban felsorolt egyezményeken túl Magyarország a következő egyezményekhez is csatlakozott:

- az emberkereskedés és mások prostitúciója kihasználásának elnyomása tárgyában, New Yorkban, 1950. évi március hó 21. napján kelt nemzetközi Egyezmény (kihirdette: 1955. évi 34. törvényerejű rendelet),

- a gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény (kihirdette: 1991. évi LXIV. törvény),
- a gyermekmunka legrosszabb formáinak betiltásáról és felszámolására irányuló azonnali lépésekről szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1999. évi 87. ülészakán elfogadott 182. számú Egyezmény (kihirdette: 2001. évi XXVII. törvény),
- az Európa Tanács Budapesten, 2001. november 23-án kelt, számítástechnikai bűnözésről szóló Egyezménye (kihirdette: 2004. évi LXXIX. törvény),
- a Palermóban, 2000. december 14-én létrejött, az emberkereskedelem, különösen a nők és gyermekek kereskedelme megelőzéséről, visszaszorításáról és büntetéséről szóló ENSZ Jegyzőkönyv (kihirdette: 2006. évi CII. törvény),
- A Tanács 2004/68/IB kerethatározata (2003. december 22.) a gyermekek szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről, amelynek végrehajtását a büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény és más büntetőjogi tárgyú törvények módosításáról szóló 2007. évi XXVII. törvény biztosította,
- 2005. évi LXXX. törvény a gyermekeknek a nemzetközi örökbefogadások terén való védelméről és az ilyen ügyekben történő együttműködésről szóló, Hágában, 1993. május 29. napján kelt Egyezmény kihirdetéséről
- 2005. évi CXL. törvény a szülői felelősséggel és a gyermekek védelmét szolgáló intézkedésekkel kapcsolatos együttműködésről, valamint az ilyen ügyekre irányadó joghatóságról, alkalmazandó jogról, elismerésről és végrehajtásról szóló, Hágában, 1996. október 19-én kelt Egyezmény kihirdetéséről.